

Lieveheersbeestje

Het diertje met de honderden namen

Iedereen kent ze... de rode kevertjes met stippen op hun rug. Ze zijn er ook wel eens in het geel, oranje of zwart maar rood zien we ze het meest. Alle lieveheersbeestjes worden ongeveer een jaar oud. De stippen op hun rug zeggen dus niets over hun leeftijd. Maar je kunt er wel de verschillende soorten aan herkennen. Zo heet het lieveheersbeestje met zeven stippen op zijn rug niet geheel onverwacht... het zevenstippelig lieveheersbeestje.

Giftig?

Vaak hoor je zeggen dat lieveheersbeestjes giftig zijn. Dat klopt ook wel, maar ze zijn niet zo giftig dat wij mensen er ziek van zouden worden. Kleinere dieren zoals vogels, die kevers eten, kunnen er wel ziek van worden. De beestjes waarschuwen daarom met hun felle kleuren. Als een vogel ze toch oppikt, dan maakt zo'n lieveheersbeestje een vies smakend geel goedje. Zo gauw de vogel dat proeft, laat deze het kevertje meestal meteen vallen.

Lieve kriebelbeestjes

Er zijn grote groepen insecten die we liever zien gaan dan komen. Ze kunnen steken, zoemen en kriebelen, ze zien er afschrikwekkend uit, gaan op ons eten zitten of brengen ziektes over. Maar lieveheersbeestjes vinden de meeste mensen leuke diertjes.

Toch zijn het ook insecten. Ze hebben dus kop, borststuk, achterlijf, antennes en zes pootjes.

Ze leggen eieren, waar larven uitkomen, die verpoppen en vervolgens volwassen lieveheersbeestjes worden. Een metamorfose dus.

Biologisch tuinieren

Mensen die er een hekel aan hebben om plantjes vol te spuiten met chemische stoffen tegen luizen, kunnen veel milieuvriendelijker met lieveheersbeestjes aan de slag. Lieveheersbeestjes eten namelijk luizen.

In de tuinbouw maken steeds meer telers gebruik van deze beestjes. In een kas zijn 2 à 3 volwassen lieveheersbeestjes per m² voldoende om de luizen te bestrijden. Inmiddels zijn er kweekbedrijven voor lieveheersbeestjes, waar boeren hun 'natuurlijke bestrijdingsmiddelen' dus gewoon kunnen bestellen.

En we noemen hem...

Dieren hebben in ieder geval twee namen. Ze hebben in iedere taal een algemene naam en een wetenschappelijke naam. Die wetenschappelijke naam is een Latijnse naam en die is overal op de wereld gelijk. Dat maakt het voor biologen die verschillende talen spreken makkelijker om het over dieren te hebben, omdat ze dan zeker weten dat iedereen het over hetzelfde diertje heeft.

Bij lieveheersbeestjes ligt dat een beetje anders. Zelfs binnen Nederland heeft het torretje al een waslijst aan verschillende namen:

- Door heel Nederland: heerebeest(je), kapoentje, oliebeestje, stippelbeestje, zonnekoekje, gelukskevertje, mariakevertje
- Groningen: laiveneertiekje
- Friesland: krûpelhintsje, ingeltsje, earmpiekje, kroontien, herenhoentien
- Drente: armmarmottie
- Gelderland: kukeluusjen, kukelootjen, ooievaarskokje, ooievaarskokkie
- Overijssel: koekediefje, koekediefien, mariabeestje, zönnekuukske, zönnekuuknje
- Flevoland: keukediefien, kukediefien
- Utrecht: kukelesaantje
- Zeeland: kok'aentje, kok'aontje, lieve vrouwke, lievevrouwebêêstjen, pàpoenebêêsjje, pampoentje, piempampoentje, piaternelleke, pimpampoentje
- Brabant: boerinnetje, boterbeestje, fowieltje, hemelbeestje, hennetje, kezenmolletje, jesusjesbeestje, koffiekuikentje, liefhennetje, liefvrouwebeestje, liefvrouwemuisje, lieve marijtje, lieveheerhennetje,

lieveheerspaardje, lievehereminnetje, lievelammetje, mariabeestje, poppenonnetje, eerebeestje

- Limburg: sjmautwurmke,(s)-levenierepaerdje, hemelbeestje, pimpernelletje, smoutwormpje, tierenhennetje, vliegmusje, onzelievevrouwpulletje, mulderinnetje, molentandje, muuëletêntje, (Weert), moedergodssterretje, lieveherebolletje, kevelewormpje, kaevelebieësjje (Nederweert), draaihennetje, goudbeestje, hemellammetje, oliebeestje, (s)-lievrouwbiske (Sint-Truiden), slivveniersbieske (Maastricht)
- Vlaanderen (België): (onze)lieveheer(s)(e)beestje, (onze)lievevrouw(e)beestje, piempampoentje, hemelbeestje, pieternel(letje), pieternellebeestje, piepauw(tje), piepebontje, pimpajoen(tje), pimpaljoen(tje), pimpompulletje

Spreken ze bij jou in de buurt ook over een...? Of misschien nog een andere naam?